

Strafferetsplejeudvalget fremhæver, at der er en forskel af væsentlig principiel betydning mellem på den ene side retshåndhævelsesarrest og på den anden side de øvrige fængslingsgrunde. Det er også på den baggrund, at loven stiller et skærpet mistankekrav med hensyn til retshåndhævelsesarrest. Kravet om en særligt bestyrket mistanke er således udtryk for en tilbageholdenhed med hensyn til anvendelse af retshåndhævelsesarrest. Kravet skal ses i sammenhæng med det forhold, at retshåndhævelsesarrest kan opfattes som en foregrebet straf, og at der derfor bør være en højere grad af sikkerhed i grundlaget for varetægtsfængsling af hensyn til retshåndhævelsen end med hensyn til andre fængslingsgrunde.

Varetægtsfængsling er et alvorligt indgreb i den personlige frihed, og der må derfor efter Strafferetsplejeudvalgets opfattelse kræves en væsentlig begrundelse for regler, der udvider muligheden for varetægtsfængsling. Dette må ikke mindst gælde med hensyn til retshåndhævelsesarrest, som frembyder særlige problemer, og som derfor efter udvalgets opfattelse bør have et snævert anvendelsesområde.

Der henvises til betænkningen side 30-32.

3.1.1.2. Strafferetsplejeudvalget finder, at adgangen til retshåndhævelsesarrest ikke bør udvides i det omfang, de øvrige varetægtsfængslingsgrunde vil kunne anvendes. Udvalget bemærker herom, at hensynet til, at sigtede eller domfældte ikke unddrager sig straf ved at stikke af, varetages ved reglen i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, der giver mulighed for at varetægtsfængsle, når der er bestemte grunde til at antage, at sigtede eller domfældte vil unddrage sig forfølgningen eller fuldbyrdelsen.

Hensynet til, at sigtede eller domfældte ikke begår ny kriminalitet, varetages ved reglen i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, der giver mulighed for at varetægtsfængsle, når der er bestemte grunde til at frygte, at sigtede eller domfældte på fri fod vil begå ny kriminalitet.

Hensynet til, at sigtede ikke på fri fod modvirker efterforskningen, varetages ved reglen i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, der giver mulighed for at varetægtsfængsle, når der efter sagens omstændigheder er bestemte grunde til at antage, at sigtede vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen, navnlig ved at fjerne spor eller advare eller påvirke andre (såkaldt kollusionsfare).

Både med hensyn til *flugtfare*, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, og med hensyn til *gentagelsesfare*, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, beror spørgsmålet om varetægtsfængsling på en konkret anvendelse

af de kriterier, der er anført i bestemmelserne. Hensyn til at imødegå en risiko for flugt eller gentagelse bør ikke varetages gennem bestemmelser om retshåndhævelsesarrest, men må bero på anvendelse af reglerne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 og 2.

Strafferetsplejeudvalget bemærker herefter med hensyn til *gentagelsesfare*, at i den konkrete vurdering, der skal foretages ved afgørelsen om fængsling, indgår forekomsten af eventuelle forstraffe for lignende kriminalitet med meget betydelig vægt. Der er formentlig i praksis ofte lagt særlig vægt på tidligere domme inden for de sidste 5 år. 5 år svarede tidligere til straffelovens regel om gentagelsesvirkning i relation til regler om forhøjet straf i gentagelsestilfælde. Denne regel er nu ændret til en 10-års regel, jf. straffelovens § 84. Et 5-års kriterium fremstår efter udvalgets opfattelse allerede derfor ikke som særlig oplagt, men under alle omstændigheder må det afgørende for, om der består en gentagelsesrisiko, der kan begrunde varetægtsfængsling, være en konkret vurdering, hvor også andre omstændigheder end antallet og den tidsmæssige nærhed af tidligere lignende kriminalitet indgår.

Udvalget peger her på personlige forhold som narkotika- eller andet misbrug, relationer til kriminelle miljøer og antallet og frekvensen af de nu påsigtede forhold. I relation til sædelighedssager bemærkes, at også selve kriminalitetens særegne karakter kan indgå i vurderingen af, om der er gentagelsesrisiko. Efter udvalgets opfattelse vil f.eks. overgreb på små børn således allerede efter de gældende regler kunne opfattes som en kriminalitetstype, hvor der efter omstændighederne skal mindre til end ellers, for at tidligere kriminalitet sammenholdt med den nu påsigtede kan give grundlag for at frygte, at den sigtede på fri fod vil begå en ny lignende lovovertrædelse. Andre verserende sigtelser for sædelighedskriminalitet, der endnu ikke er pådømt, vil også kunne indgå i vurderingen. I vurderingen vil naturligt også kunne indgå f.eks. ligheder i optakten til den tidligere og den aktuelle kriminalitet. Sådanne synspunkter vil kunne føre til, at der ikke nødvendigvis kræves et antal forstraffe eller nødvendigvis forholdsvis nye forstraffe. Også på den baggrund kan det efter udvalgets opfattelse ikke antages, at der i almindelighed ikke kan fængsles efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, i tilfælde, hvor der alene foreligger forstraffe, der er mere end 5 år gamle.

Med hensyn til *kollusionsfare* bemærker Strafferetsplejeudvalget, at der i sædelighedssager i en række tilfælde forekommer situationer, hvor der kan være et klart behov for at sikre, at sigtede ikke får mulighed for at påvirke forurettede. Dette gælder ikke mindst,